

KARYS

Eina syki į savaitę.

Kaina: 3 mėn. 10 auks.,
6 mėn. 20 auks., 12 mėn.
35 auks. Atskiri numeriai
— 80 skatikų. —

Adresas: Krašto Apsau-
gos Ministerija. „Kario“
Redakcija.

Nr. 42 (74)

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 23 dieną.

II metal.

„Kariškių Žodis“ įgijo naują vardą. Tas vardas, tariant žodis, ne mūsų nukaltas, bet labai senas, tik visų pamirštas. Apie karį (karys—karelis, kaip žvejys—žvejelis, bernas—bernelis) mūsų pirmosios dainos dainuoja (Sudaičio kun. daina). Jis, matomai, reiškė tada mūsų dienų žodį **karininką** (**karininkas** kaip vien vadas — prasmė susiaurinta) ir netikusiai (ar panašių žodžių mūsų kalboj yra?) nukaltą **kariškį**. Ir mes karį vartosime visur vietoj **kariškio**. Tiek kalbos žvilgsniu. Šis tas numatyta ir dėl turinio. Bet apie turinį ramesniu laiku pasisakysim. Šiuo tarpu tik primenam, kad „**Kario**“ turinį taikysim kareiviams.

Redakcija.

Karinė apžvalga.

Nuo spalio m. 9 d. iki 21 d.

Kaip žinoma, pirmutinės didesnio masto mūsų kovos su lenkais prasidėjo Suvalkijoje, kada jie, atsakydami į Lietuvos valdžios taikingus pasiūlymus, užpuolė mūsų kariuomenės dalis ties Augustavu. Mūsų karo vadovybė, matydama lenkų skverbimasi Lietuvon, priversta buvo sutraukti į šį rajoną didelių kariuomenės pajėgų. Persikėlus gi lenkam per Nemuną ties Druskininkais ir paėmus Gardiną, galima buvo spėti, jog lenkų operacijų prieš mus svarbiausioji kryptis taps Vilnius. Bet iš kitos pusės negalima buvo būti tikru, jog jie atsisakys nuo Kauno krypties. Manoma tatau buvo, jog jie Kauno krypty bus neveiklūs dėl politinių išrokavimų: išrinkdami tajį kryptį jie per daug jau aiškiai visam pasauliui išrodytų savo imperialistinius siekius, — iš vienos pusės, o iš kitos pusės, — jie gerai suprato, jog puolant jiems Kauno kryptimi, kiekviena gryčia, kiekviena vieta taptų jų didžiausiu priešu. Bet visgi, žinant lenkų skandalingą būdą, galima buvo visko tikėtis. Dėl to tai priežasties, t. y. dėl galimos lenkų puolimo krypties neaiškumo, mūsų karo vadovybė ir negalėjo išaukšto Vilniaus kryptimi sukongcentruoti reikalingos kariuomenės skaičiaus. O kad paskutiniuoju momentu, prieš Želigovskio akcijai prasidedant, nespėtų mūsų kariuomenė, situacijai paaškęjus, susikongcentruoti Vilniaus srytyje, pasistengė, savo valdžios liepti, lenkų atstovai Suvalkų derybose. Tik dėl to vieno jiems prisireikė Varėnos stotis, nes lenkų kariuomenės veikimui prieš bolševikus šita stotis mažiausios naudos neatnešė ir atnešti negalėjo. Varėnos stotį jie užėmė, kad mes nepermetumėm laiku kariuomenės iš Suvalkijos Vilniaus kryptimis. Tai yra aišku aiškiausias darodymas to, kad Želigovskis savo veikimą pradėjo Varšuvos palaimintas ir kad Suvalkų de-

rybų lenkų atstovai kalbėdami apie Varėną ir apie ginklu sustabdymą tik iki Poturces meridiano, turėjo galvoj vien Želigovskį.

Iš išdėstytų priežasčių Želigovskiui, dvejom divizionom viena kryptimi Lyda — Vilnius puolant, nesunku buvo paimti Vilnių. Bet vistiek tos mūsų neskaitytos dalys, kuriuos gynė nuo daug gausingesnio priešo Vilnių, įstengė jį sulaukyti dvi dienas. (spalio 8 ir 9 d.), — talke kurių visos mūsų valdžios įstaigos ir turtas tapo evakuoti.

Užėmęs Vilnių, Želigovskis turėjo jį ginti nuo galimų mūsų kontrpuolimų ir dėl to jis visas savo kariuomenes laikyti toliau viename kumštyje negalėjo, o priverstas buvo ją išklaidyti po visą frontą, kuris ėjo beveik pradant nuo Postavų, per Švenčionius, Niemenčiną, Landvaravą iki Valkininkų. Bet vis tik, žinodamas, kad geriausias būdas perspėti priešininko puolimą, yra pačiam pulti, Želigovskis sukongcentravo vėl grupę — bet jau daug mažesnę, kurio uždaviniu buvo neduoti mūsų kariuomenėj ramumo. Ta Želigovskio grupė, maždaug vieno pėstininkų pulko su raiteliais ir artilerija sudėty, išsyk, po Vilniaus užėmimo, veikė dešiniajame Viliijos krante. Bet kada spalio 15, 16 dieną mūsų kariuomenės kairiajame Viliijos krante manevrai pasirodė lenkams labai įtariamai, jie minėtą grupę permetė iš dešiniojo į kairįjį krantą ir čia pradėjo irgi aktyviai veikti. Ir vienkart mūsų frontan permetė dar vieną (ir dvi) divizijas — 1 laisvanorių diviziją (1 divizija wojsk ochotniczych pulkownika Koca). Bet mūsų kariuomenė atsipeikėjusi po smugių, gautų Suvalkijoje ir Vilniumi, pradėjo vėl imti iniciatyvą į savo rankas ir sustiprintomis žvalgybomis, daliniais antpuoliais, oro laivyno bombardiravimais ėmė terorizuoti priešininką. O priešo kariuomenė ir be to dėl tolimo nuo savo tėvynės, su kuria dėl įvykusio Lenkijoje gelžkelečių streiko ir susisiekti buvo sunku, negalėjo turbut pasigirti geru ūpu. Iš kitos pusės tas blogas susisiekimas su Lenkija, turint galvoj Vilniaus krašto neturtinumą, gali spirti priešininką, kad apsigynus nuo bado, veržtis toliau Lietuvon. Prie to mes esame pasirengę

Vyr. I. Urbšys.

Dūmai.

Kad nepastebėtų priešininkas tikrųjų kariuomenės žygių ir jos skaičiaus karo fronte, patariama paleisti į priešą pusę dūmus: už jų pasislėpus galima laisvai veikti. Tas pats ir politiniame kare.

Ypač tais dūmais atsižymi lenkai.

Duokim, „Gazeta Warszawska“ talpina pašnekėj su mūsų koku tai bevardžiu „poručniku“, kuris neva patekęs į lenkų nelaisvę.

Pirm viso ko pasigardžiuodama nupasakoja, to „poručniko“, neva tik neseniai iš mūsų karo mokyklos išleisto, nusistebėjimą, kodėl jo lenkai ne muša, ne niekina, o taip mandagiai elgiasi, duoda net papirosų!

Korespondentui paklausus, kodėl minėtas „poručnikas“ manė, kad jį lenkai muš, tas atsako: — Mus taip įtikino!

Padėjęs ranką ant širdies tas „poručnikas“ turįs pripažinti, kad kariauti Lietuvai su Lenkija nėra jokio reikalo.

Kasgi stumia Lietuvius į karą su Lenkais?

Gi klierikalė partija, kuri šalį valdo!

Ji norinti iškasti giliausį tarp Lietuvos ir Lenkijos griovį. Tvirtina, kad susiartinus su Lenkija šalis bus polonizuota. Miestuos ir kartais sodžiuos dauguma liaudies kalbą lenkiškai. Inteligentijos tarpe daug šalininkų susitaikinimo su Lenkija.—Toliau korespondentas žingeidaujasi:

—Ką jūsų valdžia mano apie ateitį? Juk Lietuva nedidelė šalis ir ateityje jai gresia didį pavojų. Valdžia gi, vietoje susitarus su Lenkija, aiškiai stojasi Lenkijos priešininkų eilėn.

Atsakyme minima, Baltijos Valstybių Federacija. Toliau korespondentas klausia, ko norinti Lietuvos Valdžia nuo lenkų?

— Nori gražinti Lietuvai Vilnių, Gardiną ir Suvalkus.

— Ar Lietuvos liaudis žino, kad tos vietos apgyventos lenkais?

— Taip,—atsako „poručnikas“,—bet kažkas mano, kad tai sulenkėję lietuviai!

Dar klausama:

— Girdėjau, kad lietuvių kariuomenė neapkenčia lenkų.

— Taip. Valdžia žadina ir plečia tą neapykantą. Bet tas apsirėškia tik armijoje.

— Ar kariuomenė nori kariauti? — klausia vis korespondentas.

— Nei trupučio. (?) Kad nors karas būtų gnymosi reikalu, tai kas žin, o dabar...

Iš poručniko žodžių Lietuvos jau nebėr: ir lenkiškai kalba liaudis ir nenorinti kariauti kariuomenė!!

Taip begėdiškai meluodami lenkai nori apgaudinėti ir suvedžioti savo visuomenę ir kareivius, kad jie noriai eity prieš lietuvius, leidžia dūmus, per kuriuos lenkų kareiviai ir darbininkai negalėtų pamatyti ir suprasti, kad Lietuvoj yra lietuvių, kurie savo tvirta kariuomene pasiryžo Želigovskio bandą išvyti iš Lietuvos ir savo pasiryžimo atsisakys tik tada, kai Želigovskių nei dvasios Lietuvoj neliks.

Bet dar ne viskas. Kitas Lenkų laikraštis „Gazeta Gdanška“ pranašauja, kad Vilniaus kraugeriu Želigovskiui pakaksią pajėgų paimti Kaunui ir sudaryti Didžiąją Lietuvą su Kaunu ir Vilniu, Lietuvą, kurią valdysią ne „vokiški“ lietuviai ir žydai, bet tikri lietuviai ir Lietuvos lenkai.

Tai bepročio klajonės, kuris, karščiui užėjus, rėkia šaukia — Dievas esąs, karalius, imperatorius, dangų ir žemę valdąs, — o čia ateina koks nuplyšėlis tarnas ir šmaukšt į sprandą:

— Ar nenurimsi, kartais?!

Pasiskatčius Viniaus laikraščių.

Tr ašaros ir juokai. Skaudu kiekvienam lietuviui žinoti savo būstinę maištininkų rankose esant, bet, kada sugauni vieną kitą žinę iš to mūsų Vilniaus, nenoromis, žmogus, nusijuoki, apčiuopiamai pamatęs, kokta yra ta galybė, ir kaip jie patys, matomai, savo

netolimą galą nujaučia. Nujaučia tikrai—tik nesisako. Juk didesnių pagyrų puodų kaip lenkai,—skersai išilgai pasaulį eik,—nerasi. Kur žmonės giriasi — teisybės visados maža. Lenkų gi melai kaip durte duria į akis, kad kiekvienas sveiko proto pilietis aiškiausiai tai mato. Liepta, sakysime, kariuomenei vadintis vietos gyventojais, bet tie, besivadindami vietos gyventojais, sakosi kitas gimęs netoli Poznanės, kitas iš Galicijos, trečias Varšavos smėlynuose išrėdėjęs.

Susirinko miesto atstovai ir vienas iš jų, kurie buvo pabėgę į Varšuvą liepos mėnesį, atsistoja ir dėkoja p. Želigovskiui nuo vietos gyventojų už „Vilniaus paliuosavimą“ (II). Tik keista, kad tame „laimingame paliuosuotame“ Vilniuje maistas kas valandą brangsta, turgaus dienomis turgavietės lyg iššluotos, o kursas mūsų auksino nepaprastai pakilo. Aišku aiškiausia, kad vietos gyventojai, nepasitiki savo paliuosuotojais nė jų pinigais. Be to dar vilniečiai lenkuojantieji pusberniukai pirmąją tuoj dieną kūliais virsdami nusigrūdo į Lukiškio kalėjimą gelbėti „lietuvių nuožmumo“ aukų — ir paleido visus plėšikus, galvažudžius, vagilius, kuriuos begaudydama tiek triūso buvo padėjęs mūsų valdžia, na ir gerokai buvo miestą apvaliusi. Tai, mat, ką paliuosavo! Už tai dabar baisūs vakarai ir naktys Vilniaus gyventojams. Girdėt nuolat apie plėšimus, vagystes, užpuolimus.

Mūsų laikraščiai eina marguodami baltais lapais, tokia, mat, dabar žodžio laisvė. Bet tie, kas liko Vilniuje nenusimena. Matyti tai spaudoje. Taip dailiai lenkus pašiepia, taip iš aukšto į juos žiūri, tiek teisybės pasako, kad ponai laikraščių cenzoriai nebežino nė ką brėžti, nė ką bepalikti. Žinoma „Lietuvos vidurio“ valdžia (ar ne juoko vertas ir pats pasivadini-mas), taigi ši „vidurio valdžia“ slepia prieš vietos gyventojus, ką jai sako už tuos visus darbelius tautų sąjunga. Tautų Sąjunga yra tam įsikūrus, kad be kraujo praliejimo spręsti ir išrišti visus ginčus ir nesusipratimus tautų tarpe. Lenkai, žinoma ten prisidėjo ir ploniausiais liežuviais lojo, kaip jie taikūs esą, kaip nieko užpult nenorį. Tik šmakšt ir išlindo yla iš maišo. Ir šiuo tarpu visos tautos ne vien žodžiais piktin-as lenkų pasielgimu, bet ieško priemonių supančiot ir prispaust perdaug išsišokusius ponaičius. Lenkai Vilniuje apie tai tyli, bet mes užtai galime pasakyti džiaugdamies, kad jie, ne nuožmūs užpuolikai, bet mes, kurie ginam savo tėviškėlę, rasim užuojautos plačiame pasaulyje.

LAISVĖS NEBEATIDUOSIM.

Oi, užpuolė lenkai prūsai,
nor mus sunaikinti;
neduokime mieli broliai
Tėvynės sutrinti.

Buvo rusai bermontninkai,
bet juos nugalėjom,
nors nemaža vargo, baimės
su anais turėjom.

Dabar taika padaryta
su valstybe Rusų;
bermontninkai sunaikinti
tapo žemėj mūsų.

Dabar vieną biauų priešą
turime Lenkiją,
kuri mumi žiauriai puola
nor atnešt vergija.

Ji nežiūri tikrų teisių,
prigulinčių vietų,
tik užgrūbti prisivini
daug svetimų vietų.

Bet lietuviai nenor karo —
nenor kraujo lieti...
nori taiką padaryti,
draugiškai gyventi.

Leji žiaurūs lenkai priešai
tėviškėliai mūsų,
nor užgrobti ir atimti
nuosavybę mūsų.

Neapleisim mes Tėvynę,
neduosim kankinti,
eisim, stosim už Lietuvą
ją nuo priešų ginti.

Nemanykit priešai lenkai
mūsų sunaikinti:
mes turėsime tėviškėlei
pajėgų apginti.

Neapleisim savo žemės
protėvių, senelių,
kurie valdė, nariai gynė
nuo priešų budelių.

Eisim takais mes senelių
kur gynė Tėvynę,
neužleido jokiais priešais,
savo žemi, gynė.

Mes gyvuojam dabar laisvėi
už jų ir budėsime,
bet jau priešų neužleisim,
nors galvas padėsime.

Turim savo garsų Vilnių
jį ir atvaduosime,
savo mylimai Lietuvai
jį ir atiduosime.

M. Pipras kareivis.

20. IX. 29.

Kaipėjome į Vilnių.

(„K. Ž.“ 39 n-rio tęsinys).

Ten vėl bekalbą mūsų karininkai su rusų divizijos ir brigados vadais; buvo ir komisaras. Daugiausia iš jų kalbėjo brigados vadas. Divizijos vadas, žiūrėdamas žemyn, rimtai kartais savyje susijuokdavo brigados vado žodžiams, kuris, lyg oratorius, kalbėjo ką sumanęs. Komisaras tylėjo ir tik klausėsi: gal jau tėtis su apšviestiesniais į kalbą leistis persilpnas esąs.

Palei kelią radau besikalbant keleta mūsų kareivių su beūsiu berniukėliu rusu, kuris pasakojo, kad pernai mušėsi su lietuviais po Daugpiliu. Tvirtino jis kad ir vokiečių ten buvę, nors mums gana juokinga, kad jiems mes atrodėme vokiečiais su vokiečių geležinėmis kaskėmis, taip ir negalėjome įtikinti, kad tai mes ten buvome. Paskui, mums besikalbant, atėjo jų raitelių būrelis ir vienas iš jų, pamatęs moterėlę velkant statinę, pradėjo bartis, kad padėtų. Moterėlė, pažvelgus į jį baugiu veidu, statinę buvo bestatanti, bet pastebėjusi daugybę lietuvių, kurie nieko nesakė, nuėjo su statine.

Kalbantysis su mum rusas, jų būreliui prajojant, nutilo. Vienas prajojantys paklauso:

— Ar tik nesislapstai drauge? — Jis nieko neatsakė. Kepurėje turėjo vietoj žvaigždės kokį tai blizgų, panešėjantį į caro laikų „kukardą“, bet viduryje buvo koks tai nesuprantamas ženklas. Pro šalį pravažiuodamas anglų automobilis sustojo ir vienas anglas išlipęs paprašė ruso parodyti kepurę. Pasižiūrėjęs į žvaigždute, nusijuokė ir daugiau nieko nekalbėjo. Rusai stebėjosi, matydami lietuvių pusėje automobilių ir šarvuočių esant.

Atėjęs prie traukinio sužinojau, kad Landvarave prisiena nakvoti: geležinis tiltas per upę susprogdintas, traukiniu pervaziuoti negalima. Draugai pradėjo pa-

sakoti apie lenkų padarytus žydams „atsisveikinimus“. Ečiau į miestelį žiūrėti, kas ten dedas. Pralindęs pro stoties vartus, antroje pus gatvės pamačiau baltuojant, lyg prisnigta. Iš kur liepos mėnesyje sniegas? Tai baltavo paleistos pagalvių ir patalų plunksnos. Įėjus į vidų dar baisnis vaizdas: rodos būtų granata plyšusi — lentynos, spintos, stalai ir kitokie baldai sulaužyti, prekės išmėtytos, langai išgūrinti ir sienų poperai ir kalkės sveikos nelikusios; žydo biblioteka išdraskyta, knygos suplėšytos ir išmėtytos — viskas tas liūdi, kad lenkų mokamap uikiau savo kultūra rodytis. Žydas, rodydamas savo išteriotą turtą, skundėsi ir klausinėjo, kas valdys tą kraštą. Man pasakius, kad lietuviai, žydas, barzdą glostydamas, pradėjo klausinėti ar bus leidžiama gabenti iš Kauno prekes ir duoną, man pasakius kad bus, nusimines žydo veidas nušvito. Apie lygias žydų teises Lietuvoje jis yra girdėjęs, ir dar po kelis syk manęs klausinėjo apie tai. Man išėjant stipriai spaudė ranką, dėkodamas už kaikuriuos nurodymus, ir linkėjo pasilikti, tame krašte.

Rytą prašvitus, Vilniaus komendantūra, raiteliai ir „Aras“ traukė į Vilnių. Rusai stebėjosi tvarkinga mūsų kariuomene ir šarvuočiu. „Aras“, susimąstęs kaip jis, skraidydamas Vilniaus gatvėmis, stebins vilniečius, slinko vos gyvas, kad nepalikti pėstininkų.

Mūsų pulko orkestras, susėdęs ant rąstų, pradėjo dūduoti. Bematant ir rusų atsirado iš vasarojaus, kur susivežę savo patrankas ir pasileidę arklius ganėsi. Orkestras, matydamas juos, sudūdavo keletą rusiškųjų dainų, o jie išgirdę pažįstamų garsų, atgavo upą ir, nutilus mūsų orkestrui, pradėjo bile kokiais balsais dainuoti. Po valandėlei atlėkęs jų žvalgas paprašė neužimti kelio, nes eisianti ant Gardino jų brigada. Laukiame ateisiant skaitlingos kariuomenės. Už valandėlės pasipylė Kaukazo korpuso raiteliai, o štai jau ir galas pasirodė. Manėme kad tik vienas pulkas ir paklausėme, ar greit tos brigados kiti pulkai ateis. Bet gavome atsakymą, kad jau visa.

Prajojančioji brigada tikrai tarptautinė kariuomenė atrodė: joj matės visokių europiečių ir azijiečių, o ypač stebino moteris raitelė, kuri-jojo su visu kareivio apginklavimu. Vieni iš mūsų spėjo, kad čigonė. Jos raudona kepurė su nusvirusia žemyn viršūne, lenktas kardas atrodė stebinančiai. Išjojęs vienas iš būrio paklausė mūsų kareivių, ar nėsama čia ūkmergiečių. Tokių buvo, ir valandėlei sustojęs klausinėjo kas girdėtis namie. Gavę žinoti apie dvarų žemės dalinimą kareiviams ir jų šeimynoms ir daug kito, Pasikalbėjęs suspaudė arklį ir nulėkė. Baigiant joti brigadai, paskui jojo dvi gailėstingosios sesutės, ir važiavo tik keli vežimai. Paklausus, kur daugiau, atsako, kad „pasilikto užpakalyje“. Virtuvės nei vienos nesimatė.

Nesistebiu dabar, kodėl aš jų tarpe negirdėjau pulko pavadinimų, bet girdisi tik „kakovo korpusa“, „kakoi divizii“: matomai jų pulkų ir žymės nėra!

Gyventojai, pamatę rusus ir lietuvius, kuris ir simpatizavo lenkams, užmiršo apie juos ir tik norėjo lietuvių, nes rusų baisiai bijojo. Einant mūsų kareiviams, apsupę juos gyventojai atvirai išreiškia savo pageidavimą priklausyti lietuviams, kad tik nebūtu rusų, nes jų plėšimai gąsdino visus.

Besitraukdami lenkai kur tai apie Varėną buvo padegę tiltą. O žmonės, nenorėdami sutrukdyti mūsų kariuomenei žygiuoti pirmyn, subėgę užgesino. Visi džiaugėsi mūsų kareiviais.

Po sodžius girdėjosi rusų plėšimai. Pradėjus kalbėti, kad išsims, ypač vieną vakarą, kada jau ruošėmės, matėsi žmonėse baimės ir nusiminimo. Bet nustatčius rusų - lietuvių demarkacinę liniją, turėjome ap-
leisti Landvarava.

Šiuo kart mums pasiekti Vilniaus nepavyko. Nepamatėm antro vėliavos iškelimo Gedimino kalno viršūnėje, kaip 1919 m. sausio 1 d. ir šuktelėti „Lai gyvuoja nepriklausoma Lietuva!“

Kurtavėnų Savanoris.

11. VII. 1920 m.

Bepigu tvirtam būti, kada viskas klojasi, bet tikrai tvirtas yra tas, kas nepasisekimuose tvirtas. C.

Kazio Algirdiečio

Šauliai.

(Iš ne senos praelties).

Saulė jau buvo visai neaukštai; jos auksiniai spinduliai kas kart vis mažiau kaitino žemę. Ore nejautė nei mažiausio vėjo dvelkimo. Visur buvo tylu—ramu...

Netoli už miestelio, kapinėse šnekučiuojasi būrelis mūsų šaulių. Jų buvo nedaug: viso 14 žmonių ir du senu karininku. Jie kapinėse laukė bolševikų pasirodant, nes žmonės jiems pranešė, kad atjoja 20 bolševikų, ir atsineša su savim viena rankinį kulkosvaidį. Ypač jiems parūpo kulkosvaidis, nes jie jo neturėjo. Tiesa, turėjo ir jie taip vadinamą kulkosvaidį, bet iš jo jokių būdu nebuvo galima šauti, nes jis buvo medinis, padarytas iš kokios tai uosinės lentos, ir kadangi jo balsas buvo panašus į Maksimo kulkosvaidžio balsą, tai jiems dažnai pasisekdavo juom nugašdinti priešus. Turėjo jie ir keletą šautuvų, bet vargiai kuriuo iš jų galima buvo šauti. Taip apsiginklavę mūsų narsuoliai laukė bolševikų pasirodant. Pas visus juos buvo viena mintis: suimti visus tuos raitelius, nuginkluoti ir tuo būdu padidinti savo karo turta. Nusibodo jiems ir laukti, o bolševikų kaip nėra, taip nėra... Karininkas tarė jiems:

—Kam čia mums visiems, vargti, reikia tik palikti sargybą, o kitiems atsitraukti į miestelį. Kadangi visi buvo nuvargę, tai su karininko pasiūlymu dauguma sutiko, tik tai du šauliai—Petras ir Baltrus—griežtai atsakė eiti į miestelį, kol nesulauks bolševikų. Kadangi jie norėjo pasilikti, tai karininkas juos ir paliko kaip sargybą. Palikus juodviem, reikėjo išrinkti vietą, iš kur būtų patogų priešas apšaudyti. Tą darbą atlikti pasiėmė Baltrus, o Petras prisidėjęs prie akies pusę žiūrono (nes kita pusė buvo pagadinta), žiūrėjo žemių link, iš kur laukė bolševikų.

Bet neteko ilgai jam žvalgytis, nes Baltrus staiga sušuko „bolševikai!“. Ir ištikrųjų: priešaky jau aiškiai buvo matyti — kaip joja lauku plačiai išsiskirstę bolševikai. Tuojuo Petras pasiėmė šautuvą, o Baltrus „tarkšlė“ (jie taip vadino savo kulkosvaidį) ir laukė pasislėpę, kol rusai arčiau prijos. Bolševikai iškart jojo išsiskirstę po lauką, bet paskui, nesutikdami pasipriešinimo, jojo sau ramiai besišnekučiuodami, — manydami, kad miestely nieko nėra. Vos tik jie įjojo į kelią, pasigirdo šūvis; staiga nupuolė jų komisarai nuo arklių. Bolševikų raiteliai taip pat nušoko nuo arklių ir sugulė į griovius. Tuomet Baltrus paleido į darbą savo kulkosvaidį. Bolševikai manydami, kad ištikrųjų į juos iš kulkosvaidžio šaudo, pabūgo ir pradėjo bėgti atgal, palikdami arklius ir kulkosvaidį. To tik ir reikėjo. Tuo tarpu atbėgo iš miestelio ir karininkai su likusiais šauliais ir paėmė paliktąjį bolševikų turta.

Sumigus miestelio gyventojams, šauliai iškeliavo K. miestelio link, tik šį kartą jau visi raiti ir su kulkosvaidžiu.

Kam mane žavėjai
zvaigždėlė auksinė,
manoji svajonė,
jei man laime šviesti,
manęs savėp kviesti
visai nenorėjai?
Vai kam sužavėjai
gyvybės zvaigždė,
kam svajonę bergždžią,
kam širdgėlą karčią,
sunkią sielos kančią
ant manęs uždėjai?
Jei Tu nenorėjai
manęs sužavėti,
verga sau turėti,
kam mane viliojais,
man laime šypsojais,
su manim kalbėjai?
Gal kaltas likimas?
Ar tiki likimui,
laimužės lėmimui,
kad juo šaltai žaidi
kaip tik pati geidi?
Beširdis žaidimas!...
Tai kam sužavėjai
skaisčioji zvaigždėlė,
jei manojo kelio
lįg karsto nušviesti,
laimužė nutiesti
Tu man nenorėjai?...

J. Kvietkas.

A.a. Kostas Gagelas.

Negana dar dievaičiui Kovui aukų, kurias per šerius metus sudėjo ant jo aukuro nuvarginta mūsų šalis. Negana kad įsiutus audra išvartė tiek tvirtų, liemeningų Lietuvos ažuolų. Piktoji pajėga, rods, išaikvojus visą savo energiją, nurims.

Bet nei Lietuvos padangė vėl apsiniaukė juodais debesimis. Mat, liko dar šalyje jaunų atžalų, kurias veidmainiai nori išrauti, kad neliktų užuovėjos Lietuvos vargo žmoneliams.

Toki jauna Žemaitijos atžala a.a. vyresn. puskarininkis Kostas Gagelas, 3 p. D. L. K. Vytauto pulko 2 kulkosvydžių k-dos, žuvo 4. X. 20. garbingoje kovoje su veidmainiais lenkais.

Draugel! Tu buvai pirmutinis mūsų eilėse, Tu pramynel taką Lietuvos kareiviui, Tu tikėjais išvysti laimingą Tėvynę ramybėje — ir gyvybę paaukavai Tebūnie Tau lengva žemelė, kurią taip mylėjai!

Atmintis apie Tave stiprins mus žygiuose.

Nuliūdes draugas.

Veik. Arm. 18. X. 20.

Gauto laiško ištrauka.

Mielas mano broleli, aš jau savo draugužių tarpe, bet, ar žinai, buvau įkliuvęs: juk aš buvau Vilniuje pasilikęs tiems pardavikams įpuolus. Negaliu Tau pasakoti, kodėl taip atsitiko, bet ką mačiau, tai mačiau.

Pirm viso mačiau, kaip lenkų karininkai batus perkasi. Įėjo keturiose į žydo krautuve; ilgai rinkosi; išsirinko keturias poras, paklausė kainos, tuoj vienas iš jų šmakšt ranką į vieną kišenę — į antrą ir pasisakė pinigų pamiršęs. Kreipėsi į draugą:

—Gal tu, Stašek užmokėsi. — Stašek pasmakė irgi užmiršęs ir kreipėsi į trečią, vadindamas jį Enris, sakė jam užmokėti; pasirodė, kad ir šis, išėdamas batų

pirktis, pinigus užmiršo pasifinti. Bet kaip aš išgirdau, kad ir ketvirtasis pavadintas Zigmus taip pat pamiršęs, net išsižiojau ir žiūrėjau, kas čia bus. Tada patripsėję, pentiniais pažvangėję pasisakė atnešią pinigus, — ir išėjo.

Kaip nuplėši batus, važiuok pas lenkus; išmokins pirktis be pinigų!

Generalinio Štabo pranešimai.

1920. X—12.

Vakar apie 14 val. lenkai paėmė Niemenčino tilto. Jų artilerija apšaudė mūsų pozicijas ties Šilinsinovka. Jų puolimai tame ruošte tapo atremti.

Į vakarus nuo Nemuno lenkai kasdien lankosi neutralinėje zonoje, kur daro rekvizicijų ir plėšia. Vietos gyventojai prašo mūsų kariuomenės ten stovinčias dalis apsaugoti juos nuo tų plėšimų.

Laikė kovų Varėnos ruošte spalį 4 d. tapo pašautas mūsų vienas lakstytuvas, kurs nukrito lenkų pusėje. Tapo sunkiai sužeistas mūsų karo lakūnas leitenantas Kumpis, kuris nuo žaizdų pas lenkus spalį 10 d. mirė. Jo kūną lenkai vakar atsiuntė mums.

20—X—13.

Vakar latviai be mūsų karo Vadovybės žinios užėmė Eglaitę. Į mūsų paklausimą ką tas faktas reiškia, Latvijos Karo Vadovybė paaiškino, kad tai yra vien strateginis žingsnis sąrišy su lenkų gener. Želigovskio veikimu.

20—X—14.

Vakar dešiniajame Vilijos krante lenkai anksti rytą pradėjo atakuoti mūsų pozicijas linijoj: Popiškiiai, Gelažiai, Raikažiai, Jaronda, Bukiškiiai, Bajorai.

Atkaklios kovos tęsėsi ištisą dieną. Ir mes ir priešininkas turime nemažų nuostolių nukautais ir sužeistais, kovų rezultate priešininkui pavyko pralaužti mūsų frontą ir išėjti raiteliais į mūsų dalių užpakalį.

Pavojūi išvengti ir padėčiai pagerinti mūsų kariuomenės dalys minimam ruošte šiek tiek atsitraukė atgal ir sustojo naujose pozicijose linijoje: Šilėnai, Zelasų ežeras.

Kitur atmainų neįvyko.

20—X—15.

Pietų bare ramu. Viduriniam bare vakar lenkam buvo pavykę pralaužti mūsų frontą, bet, iš savo pusės puldami, mes sugražinome seną padėtį.

Kairiame bare mūsų kariuomenė žygiuodama į priekį, pasiekė liniją: Niemenčinas, Snipeliškiai, Pupiškiai, Paežerinis, Autaledze, Kaltnėnai, Palušė.

20—X—16.

Į šiaurę nuo Vilniaus mūsų dalys yra Švenčionėlių ruošte.

Dešiniajame Vilijos krante vakar apie 15 val. mūsų dalys, artilerijai ir vienam šarvuotam automobiliui dalyvaujant, išmušė priešininką iš jo pozicijų ties Kabačeku ir atstūmė jį anapus linijos; Skauduliškiai, Leidagola, Bobrikovščizna. Apie 17 val. tame ruošte priešininkas vėl pradėjo pulti, bet buvo atremtas.

Kairiame Vilijos krante lenkai vakar taip pat 9 val. pradėjo atakuoti mūsų pozicijas, atkaklios kovos tebesitęsia. Kitur atmainų nėra.

20—X—17.

Kairiame Vilijos krante lenkai užėmė Valkininkų miestelį ir puolė mūsų sargybą ties geležinke-

lio tilto ant Merečankos upės, bet buvo atmušti. Rykontų ruošte kovos vakar vyko ištisą dieną, bet nedavė vaisių.

Dešiniajam Vilijos krantė mūsų stiprios žvalgų partijos buvo atstumusios priešininką 4—5 varstus, bet vėliau priešininko atsargos, iš savo pusės puldamos privertė mūsų žvalgus grįžti į savo senas pozicijas. Turime nuostolių nukautais, sužeistais ir į nelaisvę patekusiais. Tarp kitų sužeistas N. pulko bataliono vadas kapitonas Vitkauskas. Kito pulko leitenantas Bauris sužeistas pateko į lenkų nelaisvę. Mes taip pat paėmėm nemažai lenkų į nelaisvę, tarp kitų yra paimtas Panorų dvaro savininkas. Kareiviai lenkai paimtieji į nelaisvę visi Varšuvos, Kališo, Radomo ir Siedleco gub.

Kitur atmainų nėra.

20—X—18.

Išaiškintos šios Valkininkų miestelio paėmimo smulkmenos. Naktį spalį 15 į 16 d. lenkų „Tatarskos jazdos“ dalys puolė mūsų sargybas prie Merečankos upės ties Biekšų ir Dziechciarų kaimais ir ties Valkininkų miesteliu. Jų puolimus ties Biekšais ir Dziechciarais mūsų sargybos atmušė, bet paminėtų lenkų raitelių dalis perėjo Merečankos upę šiaurėje nuo Valkininkų ir apsiūtė mūsų sargybą Valkininkų miestelyje. Vienkart iš antros pusės apie 150 lenkų pėstininkų ėmė atakuoti Valkininkus. Mūsų sargyba iš 15 žmonių ilgai dar su jais kovėsi, bet vėliau nukovus keturis priešininkų arklius ir sužeidus 10 lenkų raitelių, pasitraukė. 5 mūsų kareiviai pateko ten į lenkų nelaisvę. Lenkai kovos metu su musiškiais išplėšė visas Valkininkų miestelio krautuves, sukrovė visa tai į 28 vežimus ir, paėmę dar du vietos kunigus, apie 16 val. spalį 16 d. išvažiavo. Iš kitų punktų, esančių šioje demarkacijos linijos pusėje, lenkai ligi šiol nepasitraukė. Taip, pavyzdžiui, Giraičių kaime stovi jų 430 kareivių su 8 kulkosvydžiais ir 4 armotomis.

Dešiniajame Vilijos krante artilerijos susišaudymas ir žvalgų susirėmimai, laikė kurių 11 lenkų nukauta ir 6 lenkai paimti į nelaisvę. Lenkai-belaisviai: 3 Radomo rėdybos, 1 Kelco, 1 Petrakovo ir 1 galicijetis.

Švenčionėlių ruošte vakar apie 16 val. laikė kovų su lenkais mes paėmėm iš lenkų 1 garvežį.

20—X—19.

Pasikartoja žinios, kad lenkai Suvalkijoje vokiečių pasieny koncentruoja gana žymias savo karo pajėgas.

Kairiajame Vilijos krante vakar nuo pat ryto prasidėjo kovos su priešininku linijoj: Olsokų ežeras, Akmenės ežeras, Panėriškiai. Kovos tęsėsi ištisą dieną. Kovų rezultate mes visu frontu pasistūmėm į priekį.

Dešiniajame Vilijos krante žvalgų susirėmimai. Į šiaurę nuo Vilniaus mes apleidome Švenčionėlius. Kitur atmainų nėra.

20—X—20.

Išaiškintos šios smulkmenos mūsų kovų su lenkais, įvykusių spalį 18 d. kairiajame Vilijos krante:

Mūsų vidurinės voros dalys apie 11 val. 30 min., kovodamos, paėmė Veličkovą, pasiekė Zazdrošč (į pietus nuo Naujųjų Trakų). Kovos metu paėmėm 16 lenkų į nelaisvę, 1 kulkosvydį, 6 telefono aparatus ir daug kabelio. Tą pačią dieną mūsų oro laivynas be pertraukos žvalgė ruošte Rikontai — Naujėji Trakai — Leipūnai — Sviontnikai — Vilnius — Niemenčinas — Rikontai.

Neatsizvelgdami į žemus debesis, didelį vėją ir smarku priešininko artilerijos ir kulkosvydžių šaudymą, mūsų lakūnai išpildė visus gautus uždavinius. Or-

Kiek iki šiol paimta kareiviams žemės?

(„K.“ 41 n-rio tęsinys).

Eilės Nr. Nr.	Žemės savininko vardas ir pavardė	Bendras žemės nuosavybės plotas apskrity.	Paimtos žemės pavadinimas	Paimtos žemės plotas.		Kiek iš viso paimta iš kiekvieno savininko.
				deš.	sieks	
Vilkaviškio apskr.						
1.	Tadas Vaičinskis	6000 marg.	Vanaginė Karoliai	330 300	— —	630
2.	Vaclovas Moravskis	3418 „	Keturkaimis	900	—	900
3.	Ona Gauronskienė	2800 „	Ausniškiai	250	—	250
	Iš viso	12218		1780	—	1780
Kauno apskr.						
1.	Benediktas - Jonas Tiškevičius	7896,86 d.	Romainiai Romainiai - Veksel Kudrėnų pal. Sitkunų pal. Liesnopolio pal.	227,55 173 174 234,5 261,5	— — — — —	400,55 670
	Iš viso	7896,86 d.		1070,55	—	1070,55
Pasvalio apskr.						
1.	Henrikas Holšteinas	900 d.	Kalnai Markūnai	115 101,5	— —	216,5
2.	Gabrielius de Šuazelis - Gufje	4300	Pariškiai Mažuikiai	190 165	— —	355
3.	Alfridas Tiškevičius	30000	Ubiškiai Totoriai Oškiniškiai Bliūdžiai Tabokinė Ruckas Marisinovas	127,97 187,05 189,57 257,48 260,17 202,16 239,70	— — — — — — —	1464,14
	Iš viso	35200 d.		2035,6	—	2035,6
Rokiškio apskr.						
1.	Elzbieta Krasickienė	2329 d.	Viremba Lilinas	172 153	— 169	325 d. 169 s.
2.	Vytautas Komaras	1060 „	Vyžunėliai	170	—	170
3.	Oskaras Rutkauskas	583 „	Vilkai	70	—	70
4.	Vladislovas Vaisenhofas	1145 „	Vandinava	180	—	180
5.	Ignoto Koscialkauskio įpėdiniai	859 „	Mazeliai	122	—	222
6.	Reinaldo Pšesdzickio	6831 „	Dovainiškiai Urboniškiai Totoriškiai Skriobiškiai Janavas Upės	180 277 211 684 115 36	— — — — — —	1603 d.
		(B. d.)				

laiviai grįžo labai sušaudyti, bet nesugadinti. Apie 11 val. orlaiviai apmėtė bombomis ir apšaudė kulkosvydžiais dvi lenkų kuopas ėjusias iš Kauno Vokos į Bezvodną. Tuo pačiu laiku lenkų gurguolė, ėjusi iš Naujųjų Verkų į Vilnių, buvo bombų ir kulkosvydžių išsklaidyta po laukus. Išsklaidytos buvo taip pat dar kelios kuopos, kurias priešininkas, matyti, skubotai traukė į pryšakines linijas. Iš lakūnų ypatingai pasižymėjo leitenantai Dabkevičius ir Senbergas. Vakar, spalio 18 d., mūsų orlaiviai taip pat apšaudė priešininko gurguoles. Spalio 18 d. mes nustojome 1 karininko nukauto, 2 sužeistų, 4 kareivių nukautų ir 51 sužeistų.

Vakar, spalio 19 d., be paminėto mūsų orlaivių veikimo buvo dar artilerijos susišaudymas ir žvalgų susirėmimai, laike kurių iš mūsų pusės 2 nukauti, 1 sužeistas ir 4 dingo be žinios. Priešininkas taip pat turi nemažų nuostolių. Mūsų kareivių ūpas geras; visi sužeistieji, nekantriodami, laukia savo pasveikimo vėl eiti frontan ir atkeršyti Tėvynės užpuolikam už savo nukautus ir sužeistus draugus.

Fronte pastebėtas naujų priešininko pajėgų atvykimas.

Gen. Štabo Viršininkas Pulk. KLEŠČINSKAS.

Kas klausia, tas neklysta.

Kls.

Gerbiamoji Redakcija!

Prašau paaiškinti ar gali būti paleistas iš kariuomenės mano jaunesnysis brolis, kadangi aš tarnauju kariuomenėj, kaip gimęs 1897 m. šaukimo, o jis kaip gimęs 1900 m. Jis buvo paleistas pataisymui sveikatos vieniems metams nuo 1920 m. kovo 27 d., bet dabar, patikrinus sveikatą, vėl paimtas. 1919 m. abu buvom paimti, nes tėvas turėjo tik penkiasdešimt penktus m., o dabar jau turi penkiasdešimt šeštus metus. Todėl prašau paaiškinti, ar gali būti paleistas iš kariuomenės jaunesnysis brolis, nes daugiausiai nei jaunesnių nei vyresnių brolių nėra.

Vyresnysis puskarininkis

Antanas Mereškevičius.

Ast.

Sūnus paleidžiamas, jei tėvui sukanka 55 m. iki šaukimo dienai, bet kareivis nepaleidžiamas, jei tėvui sukako 55 m. jau sūnui tarnaujant kariuomenėje. Tai daroma karo metu. Taikos laiku panašiuose atsitikimuose būfų galima išsivaduoti.

Red.

Kls.

G. T. Redaktoriau!

pa Šiuomi prašau Tamstos duoti man atsakymą arba tarimą.

be I Aš esu mobilizuotas ir dabar tarnauju 1 Paružiniame pulke jaunesnio gydyt. padėjėju.

Mokslą baigiau 1910 m. Gudijoje (Kokį mokslą? Red.). Rusų armijoje esu ištarnavęs 9 metus prie ligoninių ir 5 metus ėjau Vyr. Med. felčerio pareigas. Ar Lietuvos armijos felčeriai neturi tų teisių, kurios yra ištarnautos rusų armijoje?

II Mano žmona ar turi lygių teisių su manim naudotis valstybiniu gelžkeliu, jeigu ji visados yra pas mane?

III Kur ir kada bus laikomi patikrinamieji egzaminai felčeriams, paskirti Sveikatos Dep-to Komisijoje?

L. Vainauskas.

Ats.

I Visi Rusų kariuomenės felčeriai, pastodami Lietuvos kariuomenėn, pradeda tarnybą nuo jaunesn. felčerio (—dabar nuo jaunesn. Sanitarijos puskarininkio), ir pakeliami į vyresn. san. puskarininkius ar san. viršylas, esant atitinkamai vyresnybės atestacijai ir laisvai etatų vietai.

II Gali, bet tik tada, jei Tamsta tarnybos labai būtum keliamas į naują vietą. Tokia reikale tik vežama gelžkeliais šeimynos ir turtas.

III Tokie egzaminai daromi, kuomet kuopos felčeriai (rotny) panori gauti taisės praktikuoti šiaip gyvenime, (ne kariuomenėj).

Red.

Kls.

Šiuomi turiu garbės prašyti pranešti man, kur yra karo valdininkų kursai, ir, jeigu yra, tai sąlygas, ir kada kursai prasidės, nes noriu laikyti karo valdininko egzaminus. Pabaigiau gimnazijos 4 klases.

Su tikra pagarba A. Čipulis.

Ats.

Karo valdininkų kursai jau senai panaikinti.

Iki gruodžio 4 d. dar gali būti pakelti be egzaminų į karo valdininko laipsnį tie, kurie iki tai dienai 9 mėnesius ėjo k. valdininkų pareigas.

Kas turi 4 kl. mokslo cenzą, gali laikyti Karo Mokykloj k. valdininkų egzaminus.

Norėdami gauti platesnių žinių kreipkitės į Karo Mokyklą (Kaune).

Red.

Kls.

Gerb. „Kario“ Redakcijai! Prašau atsakyti, ar gali laisvai samdomi valdininkai nešioti karo valdininkų uniformą, jeigu jie užima etatines karo valdininkų vietas.

Su pagarba vald. Kemešis.

Ats.

Karo valdininkas yra specialybė, ir niekas neturi teisės jo uniformos nešioti. Užimamoji vieta jokios teisės šiame dalyke neduoda. Gali būti rišamas klausimas tik apie uniformą karo vadybos laisvai samdomiems, ir tas klausimas jau rišamas.

Red.

Kls.

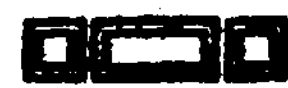
Prašau paaiškinti, ar raštininkai „vyresnysis raštininkas“ ir jaunesnysis raštininkas“ laipsniai ar tik užimamos vietos, nes, rodos, Kariuomenės įsakyčiuose nėra pažymėta.

Su pagarba rašt. Kalnėnas.

Ats.

Šiuo tarpu užimamoji vieta.

Red.

Žinios.

Lietuvoje.

Vilniuje lenkai surekvizavo spaustuve „Promieć“, kurioj spausdinama „Głos Litwy“, (mūsų dvas. laikr.). Tą spaustuve bolševikų laikais lietuviai apgynė nuo išvežimo.

— Lenkai uždėjo antspaudas ant „Žiburėlio“ prieglaudos sandėlio.

— Vilniuje uždarytas (internuotas) savo bute garsus lenkų juristas Tadas Vrublevskis. (Bijo jo, matoma, kaip sveiko proto ir nesuteptos doros žmogaus, kad pasimatęs su žmonėmis neimtų teisybės sakyti).

Šiauliuose. Šaulių gimnazijos VIII, VII, VI klases sudarė Šiaulių burj. Jaunikaiciai nuėjo ginklu pa-

dėti kovojuojantiems, merginos nutarė kitu būdu gelbėti brolius: išsiskirščiusios po kaimus kels susipratimą; judins žmones, rinks aukas kareiviams. Didelė tai paspartis, kada keli šimtai mūsų šviesios jaunuomenės tokiu karštu noru eina Tėvynės vaduoti!

Lietuvos vyriausybė iš Lenkų užsienio reikalų ministerio Sapiegos spalio 9 d. gavo notą kurioje siūloma tęsti toliau derybas dėl demarkacijos linijos nuo Bastūnų ligi Rusų sienos. Sapiega aiškina, kad lenkams su rusais susitaikius padėtis pakitėjusi ir delto nesą kliūčių demarkacijos linijai pabaigti tiesti. Į mūsų valdžios protestą dėl lenkų kariuomenės įsiveržimo ir Lietuvos sostinės Vilniaus paėmimo, Sapiega atsako, jog lenkų vyriausioji karo vadovybė nieko apie tai nežinanti ir ne jos įsakymu tai padaryta.

Vilnius. Lenkai žada dalinti Lietuvos žemes. Generolas Želigovskis, kuris dabar valdo Vilniaus sritį, vienoje prakalboje į savo kareivius pasakė, kad lenkų kareiviai Lietuvoje gausią žemės. Ta žinia rodo, kad Lenkai rimtai mano įvykinti Lietuvos kolonizaciją lenkais; tuo būdu jie tikisi išgelbėti nuo dalinimo savo dvarus Lenkijoje. Tik ar ne per greit Želigovskis dalina Lietuvos žemes.

— Paėmę Vilnių lenkų legioninkai pirmą savo viešpatavimo dieną ėmė plėsti ir žudyti žydus. Nužudytų esą apie 30 žmonių. Vilniaus gyventojai žydai bėga į lietuvių pusę. Vienoje tik Ukmergėje yra 10 tūkstančių žydų pabėgėlių iš Vilniaus.

Kaunas. Spalio 6 d. Žydų Tautos Tarybos posėdy sudaryta tam tikra sekcija valstybės gynimui iš keturių žmonių. Ta Gynimo Sekcija išleido atsišaukimą į Lietuvos žydus, kviesdama visus kuo kas gali prisidėti prie Lietuvos laisvės gynimo. Žygų jaunuomenė kviečiama stoti į savanorių eiles ir eiti į pagalbą mūsų kariuomenei. Visoms žydų bendruomenėms išleistas aplinkraštis, raginantis sudaryti prie bendruomenių Gynimo Komitetus, kurie teiktų pagalbą Vyriausiam Lietuvos Gynimo Komitetui, renkant pinigus, daiktus, brangenybes, baltinius ir drabužius.

Spalio 12 d. Kaune įvyko didžiulis žydų protesto mitingas prieš begėdišką lenkų veržimąsi Lietuvos gilumon.

Užsienyje.

Baltgudžių darbuotojas Aleksuk, kuris buvo didžiausias dėjimosi su lenkais šalininkas, dabar jau trečią savaitę sėdi kalėjime, patupdytas savo buvusių bičiulių lenkų. Lenkai Aleksuk'ui davė devynis šimtus tūkstančių markių, kad jis patrauktų gudų liaudį lenkų pusėn. Bet Aleksuk'as agitacijos tikslams išleido tik vieną trečdalį tų pinigų, o likusius pasiėmė sau. Už tai lenkai ir patupdė jį kalėjiman.

Reikia pastebėti, kad Aleksuk'as buvo labai nusistatęs prieš lietuvius ir reikalavo, kad Vilnius nebūtų priskirtas Lietuvai. Tą nusistatymą jam įskiepijo, matyt, lenkų gausiai mokamos markės.

Mobilizacija Rusijoje. Darbo ir Tautos Gynimo liaudies komisarų taryba išleido atsišaukimą į gyventojus, pasak kurio bus mobilizuoti 1886–88 m. gimimo vyrai.

Ukrainiečių sukilėlių vadas Machno, veikęs kartu su Vrangeliu, perėjo į bolševikų pusę ir eina prieš Vrangelį.

Laukiami raštai.

Kapit. M. J. Laurynaitis imasi rašyti „Karinį Žodyną“. Jis prašo:

- 1) kam rūpi kokios karinės srities žodžiai — su juo pasitarti;
- 2) kas turi bandymų tiems ar kitiems terminams pavadinti — jam padėti;
- 3) kas panorėtų kolektyviai dirbti — su juo susikalbėti.

Tais kalbos reikalais susidomėjusius kviečia atsilankyti į G. Št. Literatūros Sk. (nuo 8 iki 15 val.).

Redakcijos atsakymai.

Kareiviui. Jei Tamsta tikrai myli Tėvynę ir kelti visą eilę jos priešų, turėjai savo vardu, vardu Lietuvos piliečio, tai patvirtinti. Juk Tamsta žinai, ką reiškia bevardis (anonymis) laiškas? — tikrą melą! Jei tamsta savo žinias patvirtinsi parašu, ne areštas bus užmokesčiu, bet Tėvynė ačiū pasakys, ir sąžinę nuplausite.

A. K. Tuo reikalu parašykite pareiškimą savo viršininkui ir nurodykite tas maitinimo ydas. Kelti jų aikštėn neapsimoka.

Simonaičiui. Jūsų klausimas labai painus ir nežinodami visų smulkmenų, atsakyti negalim. Kreipkitės į savo apskrities Žemės ir Valst. Turtų Ministerijos Įgaliotinį.

Jau spausdinamas kariuomenei
skiriamas

KARIŲ KALENDORIUS

1921 metams

Pramonininkai, komersantai nepasivėlinkit su skelbimais!

Kreiptis į Gen. St. Literatūros sk.

Kariauninkų žiniai!

Geriausius ir pigiausius
saldainius galima gauti tikrai

Pirmosios lietuvių saldainių

fabrikos

„BIRUTĖ“

Kauno sandėlyje (Laisvės Alėja Nr. 31,
tel. Nr. 322) ir

Vilniaus sandėlyje (Jurgio g. Nr. 6)

Pulkų krautuvėms nuleidžiami

nuošimčiai.